

Številka zadeve: DPRS-2018-053-O-53

Datum: 30. 12. 2019

Ministrstvo za okolje in prostor

Direktorat za okolje

Sektor za strateško presojo vplivov na okolje

Dunajska cesta 48

1000 Ljubljana

Poslano na: gp.mop@gov.si, vesna.kolar-planinsic@gov.si, daniel.crncec@gov.si, matjaz@zavita.si

Veza št. 35409-412/2018/108

Zadeva: Ponovno mnenje o ustreznosti Osnutka okoljskega poročila in Dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe za Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije do leta 2030 s pogledom do 2050 in o sprejemljivosti vplivov načrta na okolje.

Društvo za preučevanje rib Slovenije (DPRS), zavod Muzej norosti, Trate (MNT), zveza društev Moja Mura, Eko krog – društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo in Lutra – Institut za ohranjanje naravne dediščine smo dne 24. 12. 2019 prejeli poziv za pridobitev mnenja o ustreznosti Osnutka okoljskega poročila in Dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe za Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije do leta 2030 s pogledom do 2050 in o sprejemljivosti vplivov načrta na okolje (št. zadeve 35409-412/2018/108). Rok za oddajo mnenja in pripomb je 30. 12. 2019. Mnenja in pripombe podajamo v roku.

Vseh pet nevladnih organizacij smo že poslale skupne pripombe in mnenje (št. dokumenta DPRS-2018-053-O-49, z dne 23. 12. 2019, ki smo ga istega dne poslale na e-naslove: gp.mop@gov.si, vesna.kolar-planinsic@gov.si, daniel.crncec@gov.si, 24. 12. 2019 pa tudi po navadni pošti) na NEPN ter zanj izdelano okoljsko poročilo in dodatek. Ugotavljamo, da naše pripombe niso bile ne upoštevane ne vključene in da se MOP do njih ni opredelil, kar nas resno skrbi, saj je nekatere vsebine nujno popraviti in strokovno utemeljiti. Vztrajamo, da je naše pripombe, posredovane v dopisu DPRS-2018-053-O-49 in opredelitve do njih, potrebno upoštevati.

Mnenje in pripombe na Osnutek okoljskega poročila z dne 24. 12. 2019

Str. XX: »Ocena D je podana za okoljske podcilje: Dobro stanje površinskih voda, Ohranjena biotska raznovrstnost in Ohranjena območja z naravovarstvenim statusom, zaradi predvidene izvedbe ukrepov«. Podčrtani stavek se dopolni: Dobro stanje površinskih in podzemnih voda.

Str. XXI, XXIV, 243, 265, 268, 325: »Za HE Mokrice je sprejet DPN, projekt je trenutno v postopku pridobivanja okoljevarstvenega soglasja. Presoja vplivov na okolje, ki se dela na podrobnejši ravni, bo pokazala, ali in pod kakšnimi pogoji je projekt sprejemljiv. Zaradi tega HE Mokrice niso vključene v končno oceno vrednotenja vplivov na okolje.«

Dopiše se: HE Mokrice niso vključene v NEPN in v okoljsko presojo, ker so že ocenjene z D – bistven vpliv, medtem ko **DPRS vztraja pri E – uničujoč vpliv**. Prevlade javnega interesa ni možno izpeljati brez omilitvenih in izravnalnih ukrepov, ki znanstveno dokazano brez razumnega dvoma delujejo. V primeru HE Brežice omilitveni in izravnalni ukrepi ne delujejo. Investitor bo moral dokazati njihovo delovanje, kar pa ni mogoče prej kot v 15 letih, saj je to življenjska doba platnice, ki je kvalifikacijska vrsta Nature 2000. Obstoječe HE na spodnji Savi so odličen poligon za testiranje omilitvenih in izravnalnih ukrepov, ugotavljamo pa alarmantno stanje okolja in naravnih vrednot.

Str. 185, 294: »in se do leta 2022 naredi Študija ranljivosti in primernosti za opredelitev optimalnih in nekonfliktnih lokacij hidroelektrarn, ki bo pokazala dejansko izvedljive potenciale hidroenergije v Sloveniji. V tem primeru ocenjujemo vpliv pridobivanja energije iz hidroelektrarn z oceno ne bistven vpliv ob izvedbi omilitvenih ukrepov (ocena C).«. V skladu z našimi pripombami z dne 23. 12. 2019 se ustrezno spremeni ta stavek, in sicer: da je najprej potrebno pripraviti akcijske načrte za posodobitev, preprečevanje nadaljnje degradacije okolja in narave na velikih obstoječih HE. Ti ukrepi morajo imeti prednost pred gradnjami novih HE. Vse novo načrtovane velike HE imajo bistven vpliv na naravo in okolje! Torej z vidika narave in okolja ni več sprejemljivih lokacij. Pripomba je obrazložena v dopisu DPRS-2018-053-O-49.

Str. 228: »Za mulj iz akumulacije, je treba pred odstranjevanjem iz akumulacije zagotoviti analize glede vsebnosti parametrov kemijskega onesnaženja. V primeru, da se mulj uvršča med nevarne odpadke, je treba zanj zagotoviti ustrezno obdelavo s strani pooblaščenih predelovalcev nevarnih odpadkov ali odlaganje na odlagališču nevarnih odpadkov, skladno s predpisi o ravnanju z odpadki.«. Stavek se dopolni z vsebino, da je potrebno pripraviti sanacijski načrt z analizami mulja in sprejeti ustrezne ukrepe ter izvesti presojo vplivov na okolje, kot je že navedeno in obrazloženo v mnenju DPRS-2018-053-O-49.

Str. 241: »Izvedba HE na srednji Savi bo prav tako pomenila poslabšanje ekološkega stanja na VT Litija – Zidani Most (S11VT557), zato je tudi za to vodno telo treba najkasneje v fazi CPVO za DPN določiti izjemo za odstopanje od okoljskih ciljev.«. Beseda 'določiti' se zamenja s stavkom: da je potrebno v okviru postopka člena 4.7 Okvirne vodne direktive izjemo dokazati. Podrobnejša obrazložitev je v mnenju DPRS-2018-053-O-49.

Str. 298: »HM7a Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov; HM7b Določitev prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih«. Ti omilitveni ukrepi dokazano ne delujejo. Poleg tega ta ukrep lahko zapade pod izravnalni ukrep. Omilitveni oz. izravnalni ukrepi se namreč določajo na podlagi vpliva na populacijo vrste in habitata. Problem nedelovanja omilitvenih in izravnalnih ukrepov je obrazložen v dopisu DPRS-2018-053-O-49. Te ukrepe je potrebno izločiti iz omilitvenih, ker ni dokaza za njihovo delovanje. Najprej je treba v Sloveniji dokazati njihovo delovanje na obstoječih HE!

Str. 298: »HM8b4 Proučitev problematike rečnega sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda.«. Se dopolni v skladu z mnenjem DPRS-2018-053-O-49. Pripravi se akcijski načrt z vsemi potrebnimi analizami in ukrepi. Za akcijski načrt je potrebno izpeljati presojo vplivov na okolje.

Str. 316: »V primeru, da se za HE uspešno izvedejo postopek določanja izjeme za doseganje okoljskih ciljev za vode in prevlada druge javne koristi nad varovanjem narave...«. Utemeljitev ukrepa: »Preprečitev nesreč zaradi povečanega tveganja poplavnih dogodkov.«. HE preprečujejo majhne koristne poplave, povzročajo pa velike katastrofalne! Obrazloženo v pripombah DPRS-2018-053-O-49.

Str. 326: je zapisan komentar »**še dopisati, da je OP usklajeno s pripombami NUP in NGO**«. V našem primeru pripombe v celoti niso bile upoštewane, niti se MOP do njih ni opredelil.

Mnenje in pripombe na Dodatek z dne 24. 12. 2019.

Str. 39: »Za HE Mokrice je sprejet DPN, projekt je trenutno v postopku pridobivanja okoljevarstvenega soglasja. Presoja vplivov na okolje, ki se dela na podrobnejši ravni bo pokazala ali in pod kakšnimi pogoji je projekt sprejemljiv. Zaradi tega HE Mokrice niso vključene v končno oceno vrednotenja vplivov na okolje.«.

Dopiše se: HE Mokrice niso vključene v NEPN in v okoljsko presojo, ker so že ocenjene z D – bistven vpliv, medtem ko **DPRS vztraja pri E – uničujoč vpliv**. Prevlade ni možno izpeljati brez omilitvenih in izravnalnih ukrepov, ki znanstveno dokazano brez razumnega dvoma delujejo. V primeru HE Brežice omilitveni in izravnalni ukrepi ne delujejo. Investitor bo moral dokazati njihovo delovanje, kar pa ni mogoče prej kot v 15 letih, saj je to življenjska doba platnice, ki je kvalifikacijska vrsta Nature 2000. Obstoječe HE na spodnji Savi so odličen poligon za testiranje omilitvenih in izravnalnih ukrepov, ugotavljamo pa alarmantno stanje okolja in naravnih vrednot.

Str. 44: »Za namen umeščanja hidroelektrarn v prostor je treba v okviru interdisciplinarne skupine izdelati Študijo ranljivosti in primernosti za opredelitev optimalnih in nekonfliktnih rek/lokacij za umeščanje hidroelektrarn, ki

na podlagi multikriterijske analize različnih dejavnikov na območju celotne Slovenije določi primerna in nekonfliktna območja ter pogoje za umeščanje hidroelektrarn. Kriterije, ki so predmet analize je treba predhodno uskladiti z vsemi sektorji/nosilci urejanja prostora. Za študijo se izvede postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO). Umeščanje hidroelektrarn je treba najprej usmerjati na najustreznejša območja, ugotovljena z analizo.«

Pripomba: Vztrajamo pri posodobitvi in nadgradnji obstoječih HE pred gradnjami novih HE, kar vključuje tudi sanacijo akumulacij (celotne energetske infrastrukture!). Do leta 2030 se posodablja obstoječe HE.

Mnenje in pripombe na Prilogo 1, ki nam je bila s tem dopisom prvič posredovana.

Ukrep Rr3: »Hidro energija (mHE): V scenarijih sledimo predpostavkam, da se v največji možni meri, z namenom zagotavljanja čim manjših negativnih vplivov na naravo, razvoj mreže mHE izvede na način, da imata nadgradnja in posodobitev obstoječih, že delujočih mHE in revitalizacija obstoječih, nedelujočih mHE, prednost pred ureditvijo novih mHE, ki pa naj bodo vezane na obstoječe objekte (jezove in pregrade) v vodotokih«.

Pripomba: enako velja za velike HE! Ponovno opozarjamo, da se napaka »brez novih HE na spodnji Savi« ponavlja.

RevPEV1	OVE HE
RevPEV1OU	dokončanje HE Mokrice najkasneje do 2025 Brez novih HE na Spodnji Savi, brez novih HE na Muri
RevPEV1DU	dokončanje HE Mokrice najkasneje do 2025 dokončanje HE Suhadol najkasneje do 2030, brez novih HE na Muri
RevPEV1DU A	dokončanje HE Mokrice najkasneje do 2025, dokončanje HE Suhadol in HE Trbovlje najkasneje do 2030, brez novih HE na Muri
RevPEV1PEK	Dokončanje HE Suhadol, HE Trbovlje, HE Renke in HE Ponoviče najkasneje do 2030, Brez novih HE na Muri

Rnt1PEK	Dodatna širitev in ojačitev omrežja zaradi vključevanja večjih VE in dodatnih HE na srednji Savi
---------	--

Pripomba: Izbriši se ukrep dodatna širitev in ojačitev omrežja zaradi vključevanja dodatnih HE na srednji Savi. Doda se ukrep posodobitev velikih HE z vsemi potrebnimi parametri, ki jih navajamo že skozi ves postopek in večkrat opozorimo tudi v pripombah DPRS-2018-053-O-49.

Vztrajamo pri tem, da se upoštevajo naše pripombe, ki smo jih posredovali MOP dne 23. 12. 2019 z dopisom št. DPRS-2018-053-O-49 in da se do njih opredelite z argumenti.

Pozivamo, da se opredelite do posredovanega strokovnega mnenja DPRS-2018-053-O-49 z dne 23. 12. 2019. Za lažjo sledljivost vključevanja naših pripomb na vse dokumente prosimo, da dokumente dopolnjujete, spreminjate itd. v tekstu s '**sledi spremembam**'. Gre za zelo obsežno dokumentacijo. V odločbi Informacijske pooblaščenke št. 090-60/2016/5 z dne 24. 5. 2016 je navedeno: »Ob analogni primerjavi z npr. zakonodajnim postopkom je mogoče ugotoviti, da informacijo javnega značaja ne predstavlja samo sprejeti zakon, temveč tudi predlog zakona in vse kasnejše različice dokumenta, pri čemer je **treba zagotoviti tudi sledljivost sprememb** prvotnega dokumenta (7. odstavek 10. člena Uredbe).«

Odgovor pošljite vsem petim organizacijam.

- DPRS, Polanškova ulica 24, 1231 Ljubljana – Črnuče; dprslovenije@gmail.com
- Muzej norosti, Trate, Trate 14/c, 2213 Zgornja Velka; sonja.beziak@gmail.com
- Zveza društev Moja Mura, Ob progi 11, 9250 Gornja Radgona; zd.mojamura@gmail.com
- Lutra – Inštitut za ohranjanje naravne dediščine, Pot ilegalcev 17, 1210 Ljubljana, mariana@lutra.si
- EKO KROG – društvo za naravovarstvo in okoljevarstvo, Ravenska vas 3, 1410 Zagorje ob Savi, eko.krog@gmail.com

Lep pozdrav!

Andreja Slameršek, predsednica

Poslujemo brez žiga.

dr. Sonja Bežjak, vodja Muzeja norosti, Trate

Poslujemo brez žiga

Samo Tuš, predsednik Moja Mura

